

Forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 27. mars 2020 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte (utdanningsstøtteloven) § 4 og § 21.

Endret ved forskrifter 24 mars 2021 nr. 1027, 23 juni 2021 nr. 2173 (i kraft straks, med virkning fra 16 aug 2021).
Rettelser 29.06.2021 (tegnsetting i lister tilpasset universell utforming).

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder godkjenning for utdanningsstøtte fra Lånekassen av utdanninger i Norge.

§ 2 Krav til utdanningene

En utdanning som tilbys av et lærested i Norge godkjennes for utdanningsstøtte dersom utdanningen omfattes av § 3 eller § 4 og varer i minst ett semester.

Det gjøres unntak fra kravet om varighet for grunnutdanning for yrkessjåfør og forkurs eller sommerkurs ved universiteter og høyskoler. Det kan også gjøres unntak for utdanning som har sammenheng med søkerens yrke eller tidligere utdanning.

Hvis en utdanning ikke lenger oppfyller vilkårene for godkjenning, har søkeren rett til lån og stipend ut påbegynt semester. Et høstsemester varer normalt fra 16. august til 15. januar, og et vårsemester fra 16. januar til 15. juni.

Merknad til første ledd

Høyere utdanning må ha en varighet på minst ett normalt semester ved det lærestedet utdanningen tilbys. All annen utdanning må ha en varighet på minst fire måneder.

Merknad til første ledd

Nettutdanning må være lagt opp med oppfølging fra lærestedet hvert semester for å kunne godkjennes for utdanningsstøtte.

Merknad til andre ledd

Med grunnutdanning for yrkessjåfør menes komprimert grunnutdanning for yrkessjåfør på 140 timer. Se § 4 andre ledd. Slik grunnutdanning kan godkjennes for utdanningsstøtte i fem uker. Hvis grunnutdanningen tas i sammenheng med nødvendig førerkortopplæring i klasse C, CE eller D, kan utdanningen godkjennes for utdanningsstøtte i seks uker. Se forskrift om utdanningsstøtte § 72.

Merknad til tredje ledd

Retten til lån og stipend ut påbegynt semester gjelder både søkere som har søkt om lån og stipend på det tidspunktet da utdanningen ikke lenger fyller vilkårene for godkjenning, og de som av ulike årsaker ikke har søkt om lån og stipend på det tidspunktet da utdanningen ikke lenger fyller vilkårene for godkjenning.

Merknad til tredje ledd

Hvis en utdanning mister godkjenningen i løpet av en sommer, kan det ikke gis lån og stipend til utdanningen i det påfølgende høstsemesteret. Dette gjelder også i de tilfellene hvor det er fattet vedtak om lån og stipend før utdanningen ikke lenger fyller vilkårene for godkjenning.

§ 3 Krav om godkjenning etter en utdanningslov

Videregående opplæring etter opplæringslova eller friskolelova godkjennes for utdanningsstøtte.

Grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 godkjennes for utdanningsstøtte. Opplæringen skal være stedbasert.

Utdanning etter folkehøyskoleloven eller etter friskolelova § 6A-1 godkjennes for utdanningsstøtte.

Utdanning etter universitets- og høyskoleloven eller fagskoleloven godkjennes for utdanningsstøtte.

Utdanning som tilsvarer universitets- og høyskoleutdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner eller som følger læreplaner for videregående opplæring ved nettskoler eller studieforbund som er godkjent etter voksenopplæringsloven, godkjennes for utdanningsstøtte. Utdanningen skal føre frem til eksamen.

Endret ved forskrift 24 mars 2021 nr. 1027.

Merknad til første ledd

Med videregående opplæring menes her videregående opplæring som tilbys ved offentlige utdanningsinstitusjoner. Opplæringen må følge offentlig godkjente læreplaner etter Kunnskapsløftet.

Videregående opplæring omfatter også fag- og yrkesopplæring i bedrift for lærlinger som har godkjent lærekontrakt, for kandidater for fagbrev på jobb som har godkjent lærekontrakt og for lærekandidater eller praksisbrevkandidater som har godkjent opplæringskontrakt.

Merknad til andre ledd

Opplæringslova § 4A-1 første ledd:

«Dei som er over opplæringspliktig alder, og som treng grunnskoleopplæring, har rett til slik opplæring, så langt dei ikkje har rett til vidaregåande opplæring etter § 3-1. Retten til opplæring omfattar til vanleg dei faga ein treng for å få vitnemål for fullført grunnskoleopplæring for vaksne. Opplæringa skal tilpassast behovet til den enkelte.»

Opplæringslova § 4A-1 andre ledd:

«Kommunar og fylkeskommunar kan òg tilby grunnskoleopplæring etter første ledd til dei som har rett til vidaregåande opplæring etter § 3-1, men som har behov for meir grunnskoleopplæring for å kunne fullføre vidaregåande opplæring.»

Merknad til andre ledd

Med stedbasert opplæring menes at opplæringen må være lagt opp med organisert undervisning ved et lærested. Grunnskoleopplæring som tilbys som nettutdanning eller som en kombinasjon av nettutdanning og organisert undervisning ved lærestedet, kan ikke godkjennes for utdanningsstøtte.

Merknad til fjerde ledd

Eksempler på utdanninger som omfattes av fjerde ledd:

- forkurs til ingeniørutdanning
- spesielt tilrettelagt utdanning ved universiteter og høyskoler for studenter med relevant fag-/svennebrev eller relevant fagutdanning (y-vei)
- spesielt tilrettelagt utdanning ved universiteter og høyskoler for studenter med studiespesialisering uten nødvendig fordypning i realfag (TRES-ordning)

Merknad til fjerde ledd

Utdanning som er godkjent etter fagskoleloven, og som tilbys av nettskoler eller studieforbund, kan godkjennes for utdanningsstøtte. Studieforbund som tilbyr fagskoleutdanning, må være godkjent etter voksenopplæringsloven, jf. § 3 femte ledd.

Merknad til fjerde ledd

Etter fagskoleloven § 4 skal en fagskoleutdanning ha et innhold og omfang som tilsvarer et halvt år til to års utdanning på fulltid. Enkeltemner på mindre enn 30 studiepoeng innenfor eksisterende og godkjente fagskoleutdanninger, kan likevel godkjennes for utdanningsstøtte hvis kravet i § 2 første ledd i forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge er oppfylt.

Merknad til femte ledd

Femte ledd regulerer utdanning ved nettskoler eller studieforbund som er godkjent etter voksenopplæringsloven. Utdanning som tilbys ved et slikt lærested, og som enten tilsvarer universitets- og høyskoleutdanning eller som følger læreplaner for videregående opplæring, kan godkjennes for utdanningsstøtte.

Både utdanning som tilsvarer universitets- og høyskoleutdanning og utdanning som følger læreplaner for videregående opplæring, skal avsluttes med eksamen for privatister.

Merknad til femte ledd

Nettskoler reguleres ikke lenger av voksenopplæringsloven. Nettskoler som ble godkjent etter voksenopplæringsloven før 1. januar 2021, beholder likevel sin godkjenning etter denne loven ut 2026. De må innen utgangen av 2026 ha fått godkjenning etter ett av vilkårene i § 3 for at utdanningen fortsatt skal kunne godkjennes for utdanningsstøtte.

§ 4 Andre utdanninger som godkjennes

Utdanning som følger læreplaner for videregående opplæring og som fører frem til eksamen for privatister, godkjennes for utdanningsstøtte.

Grunnutdanning for yrkessjåfør ved trafikkskoler som er godkjent av Statens vegvesen, godkjennes for utdanningsstøtte. Som grunnutdanning for yrkessjåfør menes komprimert utdanning på 140 timer. Nødvendig førerkortopplæring i klasse C, CE eller D godkjennes for utdanningsstøtte dersom opplæringen gjennomføres i sammenheng med grunnutdanningen.

Utdanning på nivå med det andre året i en amerikansk bachelorutdanning ved American College of Norway eller utdanning på nivå med norsk videregående opplæring og som følger læreplaner fastsatt av International Baccalaureate Organization (IBO), godkjennes for utdanningsstøtte.

Merknad til første ledd

Med utdanning som følger læreplaner for videregående opplæring og som fører frem til eksamen for privatister, menes utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som følger læreplaner for videregående opplæring.

Merknad til andre ledd

Med grunnutdanning for yrkessjåfør menes grunnutdanning for person- eller godstransport

Merknad til andre ledd

Det er bare søkere som tar komprimert grunnutdanning hvor det kreves førerkort i klasse C, CE og D for å få yrkessjåførkompetanse, som har rett til lån og stipend.

Merknad til andre ledd

Jf. merknad til andre ledd til § 2 kan grunnutdanning for yrkessjåfør godkjennes for utdanningsstøtte i fem uker. Hvis grunnutdanningen tas i sammenheng med nødvendig førerkortopplæring i klasse C, CE eller D, kan utdanningen godkjennes for utdanningsstøtte i seks uker. For å ha rett til lån og stipend i seks uker må søkeren ta/ha tatt førerkortet inntil tolv måneder før han/hun starter på grunnutdanningen.

Merknad til andre ledd

En søker som har fått lån og stipend til, og som har fullført en grunnutdanning som yrkessjåfør for persontransport, har ikke rett til lån og stipend til grunnutdanning som yrkessjåfør for godstransport.

En søker som har fått lån og stipend til, og som har fullført en grunnutdanning som yrkessjåfør for godstransport, har ikke rett til lån og stipend til grunnutdanning som yrkessjåfør for persontransport.

Merknad til andre ledd

§ 5 bokstav c gjelder ikke for utdanning som omfattes av § 4 andre ledd.

Merknad til tredje ledd

Det er utdanning på nivå med norsk videregående opplæring som må følge læreplaner fastsatt av International Baccalaureate Organization (IBO) for å bli godkjent for utdanningsstøtte.

Merknad til tredje ledd

IB Diploma Programme Vg2 og Vg3 kan godkjennes for utdanningsstøtte. Også Pre-IB på Vg1 nivå som følger offentlig godkjente læreplaner etter Kunnskapsløftet i Norge kan godkjennes for utdanningsstøtte.

MYP5 kan ikke godkjennes for utdanningsstøtte.

§ 5 Utdanninger som ikke godkjennes

Følgende utdanninger godkjennes ikke for utdanningsstøtte:

- a. utdanning i Forsvaret**
- b. etatsopplæring eller bedriftsintern opplæring**
- c. opplæring som blir satt i gang av, eller i samråd med, Arbeids- og velferdsetaten, med unntak av perioder hvor opplæringen er lagt opp uten livsoppholdsytelser fra Arbeids- og velferdsetaten**
- d. norskopplæring når opplæringen ikke skjer i kombinasjon med annen godkjent utdanning**
- e. ph.d.-utdanning.**

Endret ved forskrift 23. juni 2021 nr. 2173 (i kraft straks, med virkning fra 16 aug 2021).

Merknad til bokstav c

Med «opplæring som blir satt i gang av, eller i samråd med, Arbeids- og velferdsetaten» menes opplæring som er tilrettelagt som arbeidsmarkedstiltak gjennom Nav, og hvor deltakerne mottar ytelser til livsopphold for å komme i arbeid.

Merknad til bokstav c

§ 5 bokstav c gjelder ikke for følgende modulstrukturerte forsøksordninger:

- forsøk med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne i ulike lærefag (videregående opplæring), og
- forsøk med modulstrukturert opplæring for voksne på nivået under videregående opplæring, også kalt forberedende voksenopplæring (FVO)

Merknad til bokstav c

Deltagere i prosjektet «Menn i helse» har rett til lån og stipend i den delen av prosjektet hvor de er lærlinger og mottar lønn fra arbeidsgiver.

Merknad til bokstav d

For at norskopplæring skal kunne godkjennes for utdanningsstøtte, må søkeren ha et ordinært opptak ved lærestedet hvor norskopplæringen skal tas, slik at søkeren kan ta andre fag parallelt med norskopplæringen. En søker som bare har opptak til norskopplæring ved et lærested, og som må bestå norskopplæringen eller en norsktest før han får ordinært opptak ved lærestedet, har dermed ikke rett til utdanningsstøtte.

§ 6 Plikt til å melde fra om endringer

Et lærested med utdanninger som er godkjent for utdanningsstøtte, har plikt til å melde fra fortløpende om vesentlige endringer i utdanningene som kan ha betydning for godkjenningen.

Merknad

Etter utdanningsstøtteleven § 21 plikter norske undervisningsinstitusjoner med personer som er berettiget til utdanningsstøtte, å medvirke til gjennomføring av utdanningsstøtteordningen i samsvar med nærmere bestemmelser som blir gitt av departementet og Lånekassen. Det å melde fra fortløpende om vesentlige endringer i utdanningene som kan ha betydning for godkjenningen, er én av de pliktene som lærestedene har.

§ 7 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 15. april 2020.